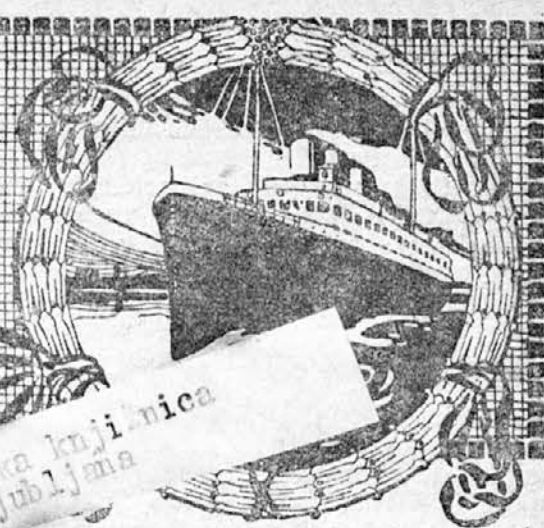

TRGOVSKI LIST

Casopis za trgovino, obrt, industrijo ter
narodno in politično gospodarstvo sploh.

Izhaja vsaki petek, ali če je ta dan praznik, dan preje popoldne z datumom prihodnje sobote. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Gradišče št. 17/I (pri trgovskem društvu Merkur). — Naslov za dopise: Trgovski list, Ljubljana, Gradišče št. 17/I. — Naročnina znaša do konca t. l. K 30 in je plačljiva vnaprej. — Posamezna številka stane K 1-60. — Oglasi se računajo po ceniku. — Ponatis član-
kov je dovoljen le z navedbo vira. — Plača in toži se v Ljubljani. — Tisk tiskarne Makso Hrovatin v Ljubljani. Štev. rač. pri ček. uradu 11953.
Lastnik in izdajatelj Konzorcij Trg. lista. — Odgovorni urednik Franjo Zebal, Ljubljana - Dol. c.

III. letnik.

V Ljubljani, 31. decembra 1920.

22. šte.

Uredništvo „Trgovskega lista“

želi vsem svojim naročnikom,
- čitateljem in dopisnikom -

veselo in srečno novo leto!

Gospodarska kronika leta 1920.

Po dolgotrajnih političnih krizah in bojih ter splošni nejasnosti zunanje politične situacije je nam zadnje četrtletje prineslo bistvenih sprememb. Plebiscit na Koroškem, Rapalska pogodba, volitve v konstituantno so glavni dogodki konca leta 1920. Z rapalskim sporazumom in koroškim plebiscitom smo končno dosegli definitivne državne meje na severu in zapadu in volitve v konstituantno so nam po dolgih letih vojne podale prvo sliko razbeganega javnega mnenja in nedozorele politične orijentacije. Rapalska pogodba, kakor tudi koroški plebiscit so končali za nas porazno in so obliko ujedinjene Slovenije strašno razkosali. Iz teh dogodkov izhaja nova iredenta za naše brate v ponemčeni Koroški in poitalijančenem Primorju, katere program je, maščevati krivice St. Germainске pogodbe. V notranjosti se razmere v konstituantni še niso razjasnile in stopamo v tretje leto ujedinjenja brez ustave.

V gospodarsko-političnem oziru nam nudi pretečeno leto pestro sliko poskusov za odpravo vladajočega nezadovoljstva in za izboljšanje gospodarskih razmer, predvsem za pobijanje draginje. Skupine s popolnoma različnimi gospodarskimi nazori so stale v boju ena proti drugi in slučajnosti so odločevale mnogokrat o važnih gospodarskih vprašanjih. V splošnem moramo priznati, da se razmere boljšajo, da nastopa polagoma in preko vsega zabavljanja in demagogije red in lahko rečemo, da stopamo v novo leto polni nade, da se polagajo začetki in temelji, na katerih bomo zgradili močno in ugledno državo. Razvoj razmer v preteklem letu nam daje popoln povod, da smemo to z gotovostjo pričakovati.

Preteklo leto je začelo z depresijo naše valute na tujih borzih. V prvih treh mesecih dosegli smo najnižje stanje naše valute v nevtralnem inozemstvu. In to kljub 20% odtegnitvi krožečega denarja, ob priliki zamenjave bankovcev bivše avstroogrške banke za provizoričen naš državni denar, za kronskodinarske novčance.

Relacijo 1:4, ki je fiksirana za razmenjavo kronskih novčanic za dinarje, nam je finančni minister podaril za novoletno darilo v obliki naredbe. Naredbenim potom se je potem vpeljala ta relacija v vseh resortih državnih pristojbin in dajatev, od pošte do železniških tarifov, od kolkov do davkov. Beograjska borza je bila sicer poprej v svojem blaznem šovinizmu proti »švabski kroni« želela dosegla še višje

relacije in tako smo morali biti končno finančnemu ministru skoro hvaležni, da se je zadovoljil z razmerjem 1:4. Posledice relacije smo občutili kmalu, posebno v Sloveniji. Lira in tihotapci na eni strani, dinar in verižniki na drugi strani so z neverjetno marljivostjo izpraznjevali cene zaloge blaga iz Slovenije. Konzument je obupal, trgovec je stal pod policijsko kontrolo, deželna vlada je preklavala in omejevala naredbe centralne vlade — toda vse zaman, zgodilo se je kar se je moralo zgoditi: cene so rastle in se naposled več ali manj izjednačile z dinarskimi. Vsa sentimentalna kampanja gospodarskih krogov proti tej relaciji je bila brezuspešna. Stvarnih razlogov ni nikdo poslušal, naši politični zastopniki so sprejeli relacijo s fatalizmom in apatijo. Ogromna podražitev živil je imela težke odmeve v Sloveniji, stavka se je vrstila za stavko celo zimo in pomlad in končno dosegla z železničarsko stavko vrhunec.

V prometu z inozemstvom je delala devizna centrala trgovskemu svetu velike neprilike. Razen tega je finančni minister z umetno intervencijo na borzi meseca junija razmetel borne zaloge tujih valut, da je za par dni ovladal situacijo in zboljšal kurz dinarja. Za dober teden je nastala zopet stara situacija, toda državne zaloge valut so bile zapravljene.

Uspeh borzne konference koncem avgusta je bil, da se je začetkom oktobra odredila likvidacija devizne centralne in prešel promet s plačili v inozemstvo zopet v roke bank. Važen uspeh je bil tudi, da se je razen antantnih in nevtralnih valut proglasila marka in češka krona v avgustu za zdravo valuto in da je bil na jesen priznan naš lasten denar za zdravo valuto.

Poskusi poboljšati našo valuto s prepovedjo uvoza nebroja predmetov, so se popolnoma izjalovili in ukinjenje te naredbe v novembru ni skoro nič vplivalo na valutne odnose. Splošno se je situacija proti koncu leta zelo stabilizirala, le avstrijska krona je doživela naravnost katastrofalen padec.

V prometnem oziru se je pred letom otvoril osebni in blagovni promet z Italijo, oziroma z zasedenim ozemljem. Na Koroškem je ostala zveza z Avstrijo celo leto prekinjena in se ima šele sedaj obnoviti. Posledica izvršitve razmejitev na Štajerskem je bila izpraznitev Špilj. Ta odredba nas je našla popolnoma nepripravljene, ni bilo poskrbljeno nič za obmejno postajo. Vsled izpraznitve Špilj je bila ukinjena zveza z Radgonsko-Ljutomerško železnico. Cela dolina je prišla vsled tega v težak gospodarski položaj in je bila direktno prisiljena vse prodati v Avstrijo.

Vprašanje južne železnice ni prišlo niti za korak naprej. Obratni račun za leto 1919 je končal z ogromnim primanjkljajem 280 milijonov kron, medtem ko je vprašanje prioritet ostalo nadalje odloženo. Požar v Dravljah

nam je uničil osnutke državnoželezniške delavnice v Sloveniji. Velika železničarska stavka meseca aprila je bila po velikem odporu in z velikimi škodami končno zlomljena. Pozneje so se začela mezdna pogajanja, pri katerih je bilo dovoljeno železničarjem znatno povišanje dohodkov. Strokovna železničarska komisija v Beogradu je začetkom maja fiksirala program potrebnih železniških stavb, ki ima biti sedaj predložen konstituantu. Glavne zahteve Slovenije so: zveza s Prekmurjem, zveza Kočevje—Brod Moravica in Krapina—Rogatec.

Linearno povišanje železniških tarif ni prineslo pričakovanih rezultatov. Kakor je razvidno iz mesečnih obratnih izkazov, so državne železnice stalno pasivne, to predvsem vsled tega, ker hoče finančni minister, da bi se izdatki za obnovna dela pokrili iz obratnih dohodkov. Razmerje osebnega in tovarnega prometa je napram mirodobnemu ravno obratno in pri osebnem prometu cvetejo prosti, režijski in znižani vozniki listki. Na mnogobrojne proteste interesentov, je prometno ministrstvo izdelalo načrt za revizijo železniške tarife, ki je sedaj v študiju pri ravnateljstvih. Represalne stojnine, ki so jih železnice vpeljele v svrhu omejitve reekspedicij, niso dosegle svojega cilja, pač pa so povzročile redni trgovini neopravičeno nova bremena.

V obratnem oziru je bila Slovenija reakčno ozemlje stalno se ponavljajočih železničnih stavk in prometnih ovir v Avstriji in Italiji. Obracun z Avstrijo, ki ga predvideva St. Germainska pogodba in delitev voznega parka bivše monarhije ni bistveno prišla naprej in je v tem oziru še vedno poprejšnji nered in nejasnost.

V carinskopolitičnem oziru je preteklo leto začelo z upeljavo izvozne carine, ki je bila tekom leta dvakrat menjana in sicer aprila in avgusta meseca. Izvozna carina je bila zamišljena na eni strani kot davek na konjunkturo, dalje tudi kot neka zaščitna mera za domačega konzumenta. V svrhu zaščite konzumenta je nameraval trgovski minister centralizirati izvoz najvažnejših živil; proti njemu je nastopil finančni minister z zahtevo prostega izvoza in ta boj je trajal skoro štiri mesece. Zmagalo je načelo prostega izvoza, ki je v slovenski žurnalistiki izzvalo mnogo protestov. Koncem junija se je vršila v Beogradu izvoznocarinska anketa, katere so se delegati iz Slovenije udeležili v znatnem številu in dosegli znatne olajšave glede izvozne carine. Pri uvozni carini se je zvišal agio s 1. majem od 420 na 560 in pozneje pa na 800%. Vrh tega pa je finančni zakon pripuščal še nadaljno zvišanje agia po kurzu dolarja. Najvažnejši godek spomladi je bila prepoved uvoza z dne 23. marca, ki je obsegala mnogo najpotrebnejših predmetov. Izdana je bila z namenom, da zboljša našo valuto in da spravi našo trgovsko bilanco v ravnotežje. Vendar je popolnoma zgrešila svoj namen.

Vsled nezadostno zavarovanih mej se je vse prepovedano blago tihotapilo in država je le prišla ob carino, katero bi bila drugače sicer lahko dobila. — V novembru je bila potem prepoved uvoza blaga ukinjena proti plačilu 10% od vrednosti blaga na ime prometnega davka. Nato je sledila revizija obsega prepovedi in se je število predmetov, ki morajo plačevati 10% pribitek, oziroma luksuzni davek, zelo skrčilo.
(Dalje prihodnjič).

Zborovanje Mariborskega trgovstva.

Na trgovskem zborovanju 14. t. m. zbrano mnogobrojno trgovstvo mesta Maribora je ostro protestiralo proti ukinjenju prodaje žganih pijač, ker se trgovcem, ki se pečajo s prodajo tega predmeta dela občutno škoda. Prodajalci so založili svoj čas precejšen del svojega kapitala v žgane pijače ter plačali še visoko trošarino, sedaj pa jim je vzeta vsaka prilika, da pridejo do svojega denarja. Iz tega vzroka je zbrano trgovstvo dalo sledečo spomenico:

Deželna vlada za Slovenijo, ki je edina, kot pokrajinska vlada v Jugoslaviji izdala ta, za trgovce usodepolen odlok, naj ga prekliče ali pa vsaj v toliko popravi, da bo trgovcem v bodoče dovoljena prodaja žganih pijač, likerjev in konjaka, ki sa nahajajo v zaprtih steklenicah.

Posebno sedaj v zimskem času si mnogo ljudi doma pripravi čaj kot najcenejšo okrepčilo, pa nimajo k čaju ničesar dodajati, slabotni in bolni pogrešajo konjak. Kdor neobhodno potrebuje to okrepčilo mora si preskrbeti zdravniško spričevalo. Iz tega je razvidno, da ni oškodovan le trgovec, ampak tudi konsument, ker mora plačevati še drag denar zdravniku za spričevalo. Če pa je zdravnik zelo oddaljen je vrhutega vsa ta procedura še zelo zamudna, ali pa v največjih slučajih nemogoča. Kot tretja je pa oškodovana še država, kajti znano je, da se z zabranjenimi predmeti tihotapi in veriži.

Dalje se je razpravljalo o prekinjenju železniški zvezi Maribor-Ljutomer. Trgovstvo in obrtništvo na severni meji Slovenije je navezano na medsebojni promet od Maribora do Ljutomer in Prekmurja. Edina zveza, ki je do sedaj prišla v poštev, je bila Maribor-Ljutomer, sedaj je pa še ta za medsebojni promet že tako neodgovarjajoča, radi obstoječih razmer na progi Špilje-Radgona ukinjena. Da bi radi tega ne bile gospodarsko uničene ne le Siv. gorice in Prekmurje z Mariborom vred, so bile stavljene sledeče rezolucije:

1. Železniško ravnateljstvo naj ukrene nemudoma potrebno, da se izvede nemoten železniški promet med Mariborom in Ljutomerom in da se s tem omogoči vsaj delne gospodarske stike.

2. Naj se nemudoma ukrene potrebne korake, da se upostavi potrebna železniška zveza med Mursko

Soboto in Lendavo, ter tudi z Ljutomerom in Ormožem ali Središčem, dokler se pa to ne izvrši, naj se upelje med temi kraji močno osebno tovarno avtomobilno zvezo.

3. Ukrene naj se tudi potrebno, da se dobi v najkrajšem času, dobro prometno zvezo z Mariborom in Sv. Lenartom v Slov. goricah. Vsi omenjeni kraji so danes navezani na Maribor, kamor gre večina izdelkov in kjer se nabavljajo domače potrebščine. Zaradi pomanjkanja teh prometnih sredstev, toraj nikdo ne more v Maribor, kar posebno čuti mariborsko trgovstvo in občinstvo. Ljudstvo iz omenjenih krajev, toraj prodaja svoje izdelke le po krivdi navedenih razmer, tihotapcem in verižnikom čez mejo.

4. Pred leti je bil mariborski trg zelo dobro založen z pridelki iz Čakovca in okolice, kar je pa v zadnjem času ponehalo iz sledečih vzrokov:

a) Ker manjka vlak, ki bi imel direktno zvezo zjutraj in zvečer z Mariborom in Čakovcem.

b) Ker je železniška cena, naj si bode za osebe ali tovor veliko previsoka.

In navedenih razlogov je torej neobhodno potrebno, da se vsaj za tržne dneve in to je, za vsako soboto upelje en vlak direktno med Mariborom in Čakovcem tako, da pride zjutraj v Maribor in odide popoldan v Čakovec. S tem se bode ustreglo posebno kmetijstvu, ki opravi to v enem dnevu, kar je sedaj nemogoče opraviti v dveh dneh. Treba je iz gospodarskega ozira tudi znižati cene za dovoz kmetijskih pridelkov, kar danes občutno zvišuje cene blaga, in tako otežuje dobavo prepotrebni življenskih potrebščin.

Prišle so na dnevni red tudi sledeče točke:

Prodaja jajc in mleka. V Uradnem listu št. 183 z dne 20. XII. 1919 je razglašeno, da je prodaja jajc in mleka podvržena koncesiji in da ima pravico prodajati te predmete le ta, ki je prijavil svojo trgovino pred letom 1916, ter ima koncesijo za to. Ne samo trgovstvo, ampak tudi vsa javnost, je prišla do prepričanja, da je ta odlok v gospodarskem oziru škodljiv. Danes v trgovinah in na trgih ni več dobiti jajc in mleka.

Jasno je, da kmet posebno iz oddaljenih krajev, ne bode nosil svojih par jajc, ali liter mleka na trg, ker ima s tem več stroškov, kakor izkupička. S tem poslom so se prej mnogo pečale revne kočarice, ki so po vaseh pobirale jajca in mleko ter jih v večji količini prinesle v mesto.

Ako se torej hoče našemu mestnemu ljudstvu pomagati, da dobi najnujnejše življenske potrebščine, k katerim spadajo v prvi vrsti jajca in mleko, naj se ta odlok nemudoma v toliko popravi, da bode prodaja jajc in mleka na drobno vsakomur prosta. Koncesionira naj se prodaja teh dveh predmetov le za izvoz, oziroma za trgovce, ki tržijo na debelo.

Z delnim uklenjenjem tega odloka bode deželna vlada našemu ljudstvu mnogo ustregla in popravila sedanjo nezadovoljnost.

Naša carinarna. Sedanje poslovanje naše carinarne nikakor ne odgovarja gospodarskim zahtevam. Treba je hitrega in točnega poslovanja, da pa je to mogoče, je treba dovoljnega števila sposobnih uradnikov, posebno pa revizorjev. Sedanje število uradnikov zadostuje komaj eni tretjini potrebnega poslovanja, in ako ne bi imeli nekaj takih uradnikov, ki delajo dnevno čez svoje moči in čez svoje ure, bi se niti to ne opravilo. Zato se je že od interministerijalne komisije (ki je bila v Mariboru) energično zahtevalo, da se uradništvo po številu izdatno zviša. To se je sicer obljubilo, a do danes se še ni izvršilo. Zaradi tega zahtevamo danes ponovno in energično, da ministrstvo v tem oziru nemudoma izpolni svojo obljubo, obenem pa opozarjamo ministrstvo, da imamo v naših krajih dosti zelo zmognih carinskih uradnikov, ki že služijo 14-18 let.

Čas je torej, da se te enkrat poviša v revizorje. Dokler v tem oziru ne bode odpomoči, tako dolgo tudi ni upanja na boljše trgovske razmere. Treba pa je tudi izpeljati tako potrebno

revizijo raznih carinskih postavk, kajti mnogo predmetov nikakor ne prenaša sedanje visoke carine in zato se tihotapstvo in veriženje razvijata.

Tovorni promet na železnici tudi ne odgovarja zahtevam. Dogaaja se, da trgovec po 8 do 10 dni ne more do svojega blaga če ga tudi dnevno urgira. Blago je med tem časom na Tezni ali na predkolodvoru izpostavljeno slabemu vremenu in tatvini, zato so vse pošiljke ali pokvarjene, ali pokradene. Naj se torej nikdo ne čudi, da se cene zvišujejo.

Dolžnost vsakega trgovca je, da vse slučaje zamude takoj javi Trgovskemu gremiju, da ta s pomočjo Trgovske zbornice in Zveze gremijev ukrene potrebne korake pri železniškem ravnanju.

Tudi špediterji so mnogo krivi na zavlačevanju in zakasnelem dostavljanju blaga. Predlaga se toraj, da bi gremij sam ustanovil svojo akcijsko špedicijsko podjetje. (O tem se bo pri prihodnem zborovanju razpravljalo).

Plača trgovskih uslužbencev. Pomočniški odbor se je pisмено obrnil na gremij s prošnjo, da bi se trgovskim uslužbencem vsled naraščajoče draginje povišala plača. Odbor gremija priporoča vsem svojim članom, da revidirajo plačo svojih uslužbencev ter jo do 40% zvišajo.

Tihotapstvo in verižništvo. Tihotapstvo in verižništvo se vedno bolj množe. Žalostno je, da mnogi trgovci te ljudi še podpirajo s tem, da kupujejo od njih vtihotapljen predmete. Tako početje je za legitimnega trgovca sramotno! Trgovec, ki si mora ne le ohraniti, ampak ugled še povišati, mora izpolnjevati predpise svojih uradov in jih podpirati s tem, da vsakega tihotapca in verižnika, ki izvršuje protipostavno kupčijo in tako neizmerno škoduje ugledu legitimnega trgovca, ovadi in izroči v roke pravice. Če bo vsak trgovec postopal tako, bo vršil svojo dolžnost napram svojemu stanu in splošnosti.

S tem se je zaključilo zborovanje z apelom naj se trgovstvo dobro organizira, naj prisostvuje pridno in mnogoštevilno pri važnih trgovskih zborovanjih. Stremljenje trgovstva mora biti, da se dosežejo dobri trgovski odnosi, ki so pa mogoči le, če se bo delalo skupno z obrtniki, uradniki in delavci. Le na tak način se bo mogla v naši državi doseči tista zadovoljnost, katera je vsakemu potrebna in si jo vsakdo tako želi. Geslo trgovstva pa naj bo: »Delo in zopet delo!«

Oproščenje zadrug od davka na poslovni promet in trgovstvo.

Finančni minister je na podlagi člena 127 b) izpremenjenega finančnega zakona za leto 1920/21 oprostil od plačanja davka na poslovni promet, ki se pobira pri carinarnicah, zvezo srbskih kmetijskih zadrug in vse kmetijske zadruge, ki so članice zveze, med njimi tudi naše slovenske kmetijske zadruge.

Davek na poslovni promet znaša, kakor znano, 100% od uvozne carine in 50% od izvozne carine, ter za poprej prepovedane predmete še 10% od vrednosti blaga. Carina pa je pri mnogih predmetih vsled visokega agia že zelo visoka. Medtem ko je uvozna carina še vedno do gotove mere regulator in zaščita domače industrije, je izvozna carina že po svojem bistvu pravzaprav le davek na valutno konjunkturo, motiviran z devalvacijo naše valute napram inozemstvu. Še večji davek na konjunkturo je davek na poslovni obrat. Zato je bila popolnoma pravilna zahteva, da mora ta davek plačati brez izjeme vsakdo, kdor z izvozom ali uvozom konjunkturo izkorišča. Finančni minister pa je z svojim ukrepom ustvaril tu neopravičeno dve skupine trgovine, in je dal zadrugi trgovine pri uvozu za 100%, pri izvozu za 50% lažje pogoje za izkoriščenje konjunktura kakor pa zasebni trgovini. Zadrugištvo je pri nas zelo razvito; posebno po vojni se je v nepričakovanem obsegu razmaklo kot nekaka zaščitna organizacija konzumenta. Organizacijska grupacija zadrugištva

ima le eno veliko hibo, da se političnega, oziroma strankarskega vpliva ni mogla popolnoma otresti. Kritične posledice tega vpliva pred vojno so dovolj znane in se bodo po vojni gotovo ponovile.

Zadruge kot zaščitnice konzumentov igrajo le malo, oziroma prav nobene vloge in niso mogle uspešno konkurirati s trgovcem, za katerega je demagoška žurnalistika valila vse nezadovoljstvo javnosti nad visokimi cenami blaga. Radi tega je trgovstvo reelno konkurenco zadrugištva popolnoma mirno sprejelo. Toda na odlok ministrstva pa odločno smeruje za tem, da odvzame pokličnemu trgovstvu trgovino in jo v celoti odda zadrugišnim podjetjem in centralam. Pri uvozu so nekatere vrste blaga obremenjene s 30, 50 in 100% uvozno carino k vrednosti blaga. Trgovec mora plačati k temu še 100% prometnega davka, torej 60, 100 in 200% od vrednosti blaga, medtem ko zadruga, katere carinarnica ne more kontrolirati o prodaji, porabi in obratu blaga, plača le enostavno carino v znesku 30, 60, oziroma 100% od vrednosti blaga. Kako naj trgovec v tem slučaju konkurira z zadrugo? In ako bodo v njegovi prodajalni za 30, 60, oziroma 100% večje cene, proklamiralo se ga bo enostavno za oderuha in pijavko.

Enako je z izvozom. Takoj po izdajanju izvoznocarinske tarife so ravno zadrugne centrale, med njimi hrvaško-slavonsko gospodarsko društvo, pledirale za zmanjšanje carin, češ da pri teh carinah razen v Avstrijo ni mogoče nikamor več izvažati. Ako torej zadruga že takrat niso mogle izvažati, kako naj izvažajo sedaj trgovci, ki imajo k izvozni carini plačati še 50% davka. Ta odlok ministrstva pomeni torej namero, odvzeti izvoz trgovcem in ga dati zadrugišnim centralam, obenem pa resignirati na davek na konjunkturo v dobro zadrug.

Ne more biti namen države, omejevali trgovino, ki je najvažnejši faktor gospodarskega življenja in najmočnejši vir davčnih dohodkov, ne more biti pa tudi ne vzgajati z tako dalekosežnimi olajšavami protežirano organizacijo zadrugištva, ki bi vegetiralo na kvar reelne trgovine in konkurence. Odlok ministrstva moramo smatrati za nepremišljen in gospodarsko neutemeljen in trgovske organizacije morajo zastaviti ves svoj vpliv, da se ta protekcionizem zadrugištva prepreči.

Ministerijalni tajnik Cigoi.

Varstvo industrijske lastnine.

III.

V tej zvezi omenjam tudi, kdo se po uredbi ima smatrati lastnikom izuma v slučaju, da ga izdela delavec pri svojem delu ali uradnik v svoji službi. Ti izumitelji se smatrajo za lastnike svojih izumov le tedaj, ako niso nastavljeni ravno v svrhu, da delajo na izumih te vrste, ali ako niso z delavno pogodbo odnosno po službenih predpisih obvezani, da prepuščajo delodajalcu izume, ki jih pri delu ali v službi izdelajo. V teh slučajih nimajo pravice, da dajo izum patentirati na svoje ime brez dovoljenja delodajalca, ki je lastnik izuma. Ako tak nastavljenec kljub temu prijavi izum na svoje ime, more delodajalec kot pravi lastnik izuma ugovarjati zoper zaproseno odobritev patenta. Da pa izumitelj ne bode izročen brezobzirnemu izkoriščevanju delodajalca, zahteva uredba, da mora izumitelj v vsakem slučaju imeti primerno korist od svojega izuma, ki bode to svojo pravico, ako se z delodajalcem ne sporazume, mogel uveljavljati pred rednimi sodnjami; v nadaljnjih posledicah tega principa proglašajo uredba neveljavnim vse pogodbe in službene predpise, ki bi nastavljenca kakage obrtnega ali industrijskega podjetja ne priznavali nikake ali nedovoljne koristi od njegovega izuma.

Iz dosedanjega postopanja s patentnimi prijavi vidimo, da se pred dajanjem patenta nudi obsežna možnost za razpravljanje o dopustnosti zaprosenega patentiranja ter se s tem omejuje nevarnost, da se industrijski svet poplavi s patenti, ki niso sposobni za življenje in ki bi se po kratkem ob-

stanku z izpodbojno tožbo odvzeli. V tem leži pomen in važnost sistema javnega oklica, ki je na njem zgrajen ustroj našega varstva industrijske lastnine.

Rok za ulaganje ugovorov znaša dva meseca in teče od dneva, ko se je prijavljen izum objavil in javno izložil. Ako se rok zamudi, ostaja sicer še vedno možnost, da se pozneje patent izpodbija s tožbo; toda postopanje s tožbami je dolgotrajnejše in dražje, kakor postopanje z ugovori. Tudi je v interesu onega, ki bi ga novi patent oškodoval, da ga onemogoči, še predno ga uprava odobri, kajti novi patent bi ga v njegovi produkciji le motil; na drugi strani ima tudi prijavitelj od od tega koristi, da žve, da se njegov patent ne bode mogel vzdržati, še predno vložijo večje svote v izkoriščanje svojega izuma.

Ako ni od nobene stani ugovora zoper prijavljen izum, odobri prijavni odbor patent in ga objavi v uravnem »Glasniku.« V nasprotnem slučaju da prijavitelju priliko, da se o vloženem ugovoru pisмено izjavi, nato zasliši — ako je potrebno — stranke, priče in izvedence ter odloči o ugovoru v svoji seji brez formalnega razpravljanja.

Zoper odločbe prijavnega odbora je odprta pot pritožbe: bodisi, ker je prijavni odbor prijavo izuma zavrnil še pred javnim izlaganjem, ali pozneje na podlagi vloženega ugovora, bodisi, ker je ugovor zavrnil in prijavljenemu izumu dal patent bodisi končno, ker je patent sicer odobril, toda proglasil ga odvisnim od drugega že obstoječega patenta. Pritožba se v roku 30 dni vlaga na pritožbeni odbor, ki je sestavljen tudi mešano, in sicer iz dveh pravnikov in treh tehnikov. Nasprotni stranki — ako obstoja — se vedno daja prilika, da se izjavi o navedbah in predlogih nasprotnika; po potrebi se zaslišijo stranke, priče in izvedenci, nakar odbor odloči o pritožbi v svoji seji, in sicer tudi brez formalnega postopanja. Zoper odločbo pritožnega odbora ni več pravnega leka. Patent, ki se s to odločbo odobri ali potrdi, se vpiše v patentni register in objavi v uravnem »Glasniku.«

S tem je končana prva faza v patentnem postopanju, patent je pravomočno odobren in njegov lastnik stopi v polno uživanje pravic, ki so združene s patentom. Te pravice so: za dobo trajanja patenta ima on izključno pravico izkoriščati in uporabljati zaščiteni izum, kakor tudi prodajati in spravljati v promet blago ali predmete izdelane po izumu. Ako se je s patentom zaščiten postopek pri izdelovanju kakih predmetov, obsega zaščita tudi predmete, ki so neposredno izdelani po zaščitenem izumu. Kdor brezpravno poseže v pravice lastnika patenta, ga mora odškodovati; ako je to namenoma izvršil, odgovarja tudi pred kazensko sodnijo.

(Dalje prihodnjič).

Izvoz in uvoz.

Dovoljen izvoz surovih kož iz Francije. Francoska vlada je z dekretom dovolila neomejen izvoz surovih kož iz Francije.

Narodno gospodarske zadeve. Denarstvo.

Prodaja dobre valute tujcem. Minister financ je na podlagi čl. 10 fin. zak. odredil, da borza objavi sledeče: Prepoveduje se vsem osebam, firmam in bankam, ki se pečajo s kupovanjem in prodajo dobre valute, da prodajajo dolarje in druge dobre valute tujcem. Kdor se ne bo ravnal po tem predpisu, bo strogo kaznovan, poleg tega pa mu bo odvzeto pravo kupčije z valuto.

Dohodki naših carinarnic. V tretji dekati meseca novembra je bil v celi kraljevini pri vseh glavnih carinarnicah sledeči prihod: od uvoza 17,890.054 din. v srebru, od izvoza 14,246.236 din. v srebru, skupaj 32,136.290 din. v srebru.

Novega drobiža pride v promet za 30 milijonov dinarjev in sicer po 5, 10 in 25 para.

Zamenjavanje levov, perperov in kron. Po odredbi finančnega ministrstva

so prejeli organi v onih krajih, katere smo dobili od Bolgarije nalog, da takoj izvrše odkup levov po zadnjem borznem kurzu. Vprašanje perperov in kron se bo rešilo takoj po sestavi nove vlade. Kronske novčance se bodo jemale iz prometa takoj, ko pride v promet novi kovani drobiž.

Carina.

Carinjenje svežega mesa za izvoz se bo vršilo od sedaj naprej le na onih obmejnih carinarnicah, kjer bodo za to nastavljene veterinarske komisije.

Promet.

Omejitev prometa radi stavke rudarjev. Radi stavke naših rudarjev je bila železniška uprava primorana ustaviti okrog 50 vlakov. Na vsaki progi vozi par vlakov manj. Upamo, da bo ta položaj trpel le kratek čas, sicer bo nastala velika škoda ne le industriji, ampak celemu našemu gospodarstvu sploh.

Podaljšanje kočevske železnice. Pri ministrstvu za promet je intervjuiral poslanec g. Karl Škulj radi železnice Kočevje—Brod na Kulpi—Reka. Pri tej priliki je izročil ministrstvu spomenico kočevskih interesentov, ki so izbrali v svrhu zgradbe te železnice poseben odbor, ki ima nalogo zbirati potrebne podatke in vršiti predstavitelje. Proga naj bi se podaljšala čez Stalcer—Vimola do Broda na Kulpi, potem po dolini Kulpe proti Čabru na Grobniško polje z izhodom na Reko ali Sušak, oziroma Bakar. Predlaga se tudi krajša proga od Kočevja čez Stalcer—Banjaluka—Pirča in Brod, Moravico do Reke. Obiljubljeno je, da pride to vprašanje skoro na dnevni red.

Industrija.

Industrijska anketa. Na industrijski anketi, katero je sklicalo predsedništvo deželne vlade v Ljubljani dne 20. t. m., se je mnogo razpravljalo o slabih časih, ki pretijo naši industriji, ker radi previsokih cen primanjkuje surovin, radi previsoke carine, previsokih železniških tarifov, radi pomanjkanja kuriva, pomanjkanja kvalificiranega delavstva, tehnikov in dr., naša industrija ne more konkurirati s tujimi industrijami. Boj za gospodarsko svobodo bo mogoče izvajati edino s pomočjo dalekovidne državne gospodarske politike. Cene naših industrijskih produktov ne smejo biti višje kakor v inozemstvu, to pa dosežemo le, če bo naša industrija imela velik obrat, mnogo surovin, primerno carino, nizke železniške tarife, dobro kvalificirane delavce in tehnike, dosti kuriva itd. Posvetovanja so se vršila pod predsedstvom vladnega svetnika Šporna. Izbrani so bili posebni odseki, ki bodo izdelali predloge, da potem v zvezi z industrijci ostalih pokrajin podvzamejo potrebne korake. Ker bo Slovenija vedno bolj odvisna od industrije, se mora gledati, da se ta panoga kar najlepše razvija.

Stagnacija Guštanske industrije. Obča stagnacija industrije, ki se je pokazala na vseh krajih, preti tudi Guštanski industriji, ki izdeluje mnogo raznih industrijskih predmetov, ki so potrebni za izdelovanje in popraviljanje vagonov. Tovarna je opozorila ministrstvo za trgovino in industrijo in tudi ministrstvo za promet na vse okoliščine, ki preprečujejo uspešno delo, vendar se na te okoliščine ni oziralo, pač pa se je vlada za popravilo vagonov pogajala z Ogrsko in Čehoslovaško.

Srbski obrtni zakon. Ministrstvo za trgovino se je obrnilo na trgovsko-obrtniške zbornice z željo, da bi se srbski zakon o izvrševanju obrti razširil na vso državo. Trgovsko-obrtniške zbornice so se izrekle za revizijo Srbskega zakona, ki je nujno potrebna, ker mnogo točk ne odgovarja našim prilikam.

Tovarna za papir v Medvodah. Del večke tovarne za papir v Medvodah, ki je pred časom pogorel, bo kmalu popravljen, tako da bo uveden zopet v uporabo.

Sladkorna industrija v Evropi. V Evropi se je za leto 1920-21 pridelalo 43% več sladkorja kot l. 1919-20, to je 3.770.000 ton proti 2.624.179 ton.

Razno.

Slobodna prodaja sladkorja. Na zahtevo novoizvoljenih narodnih poslancev je minister za finance definitivno odstopil od monopoliziranja sladkorja. Vzrok temu je tudi ta, da Narodna banka sindikatu ni hotela dati 150 milijonov dinarjev za nabavo sladkorja. Tako je trgovina sladkorja ostala v rokah trgovcev.

Decentralizacija monopolne uprave. V Ljubljani, Zagrebu, Splitu in Sarajevu se ustanove pokrajinske monopolne uprave. Vsaka teh pokrajinskih monopolnih uprav bo imela šest oddelkov. Beogradska generalna direkcija si pridržuje še nekatere funkcije.

Glavna skupščina Zveze industrijcev v Ljubljani. V ljubljanskem deželnem dvorcu je bila redna letna glavna skupščina Zveze industrijcev v Sloveniji. Zastopano je bilo ministrstvo za trgovino in industrijo, državni uradi, državna in južna železnica. Razven dnevnega reda se je razpravljalo o težavah pri carinarnicah, o železniškem tarifu, pomanjkanju vagonov itd. Zaključeni so potrebni koraki, da se Zveza industrijcev združi, oziroma trgovska zbornica preorganizira v trgovsko, industrijsko in obrtniško zbornico.

Revizija carinskega tarifa. Poslanec Dr. Žerjav je pred nekaj dnevi prosil ministra za finance, da prevede revizijo carine, posebno za železo in čevljarstvo industrijo. Minister za finance mu je zagotovil, da namerava v najkrajšem času odrediti revizijo cellega carinskega tarifa.

Osnovanje delniških družb. Ministrstvo za trgovino je odredilo, da se ne sme ustanoviti nobena delniška družba v kateri bi ne bil zastopan domači kapital z najmanj 51 odstotkov delniške glavnice. S tem se hoče preprečiti napliv tujega kapitala in varovati neodvisnost naše industrije in trgovine.

Revizija starih in zaključenje novih trgovskih pogodb. Na naše ministrstvo se je obrnilo več tujih držav s predlogom, da se revidirajo stare in zaključijo nove trgovske pogodbe. Ministrstvo je odredilo svojim organom, naj takoj zberejo vse podatke ki so potrebni v to stvar. Prizadeta bodo ministrstvo za trgovino in industrijo, ministrstvo za finance, za poljedelstvo, za prehrano in za obnovo zemlje.

Licitacije v Beogradu. Dne 10. januarja 1921. se bo vršila pri upravi vojne opreme v Beogradu ofertna licitacija za nabavo 200.000 komadov zimskih srajc za vojake. Kaucija 10%. Natančnejši podatki se dobe pri omenjeni upravi. Istega dne bo uprava državnih monopolov nabavila potom ofertne licitacije 400.000 komadov vreč iz jute za sol. Kaucija 10%. Vzorci se more pogledati pri ekonomskem oddelku uprave državnih monopolov, kjer se zve tudi druge podrobnosti.

Kaj hoče finančna komisija v Bruslju? Ta komisija hoče ustanoviti internacionalno organizacijo kredita, katere bi pomagala državam centralne Evrope, da uvažajo sirovine, ter na ta način pridejo zopet do redne svetovne trgovine. Seveda naj bi kredite dobivale le one države, ki so radi vojne največ trpele in osiromašile. Podpora je mišljena tako, da bi država dala garancije za one sirovine, katere sprejmejo razna industrijska podjetja. Vlada, katere bi zahtevala kredit, dala bi mednarodni organizaciji kreditne bone, organizacija bi pa potrdila njihovo vrednost. Tak bon bi bil garancija za dovoljen kredit. Bruseljska konferenca nima namena, da bi podpirala monopolizacijo raznih industrijskih podjetij, marveč da bi pospešila sloboden trgovski promet, kateri naj bi v najkrajšem času prišel na ono stopnjo, na kateri je bil pred vojsko.

Kako carina draži predmete. Neki trgovec na Starem trgu v Ljubljani je naročil iz Dunaja čepice, ki stanejo tam 40 jugs. kron komad. Po kalkuliranju pride na vsako čepico 140 jugs. kron carine. Kdor pa si to čepico pogleda in zve njeno ceno 200 K mora priti na misel, da se verzi in vendar trgovec zasluži pri eni čepici le 20 K.

Praznovanje cerkvenih in državnih praznikov. Ker do sedaj prazno-

vanje cerkvenih in državnih praznikov še ni rešeno ne z odredbo, ne z zakonom, pride vedno do negotovosti, tako, da mnogi trgovci ne vedo kako bi postopali. Nekatere trgovske zbornice so se že obrnile na vlado s prošnjo, da naj vsestransko z odredbo publicira dneve, ki se štejejo za praznik.

Generalni konzulat v Trstu. Od jugoslovanskih krogov v Trstu se sliši, da bo tržaška jugoslovanska delegacija pretvorjena v generalni konzulat. Generalnim konzulom se bo bržkome imenovalo g. Ljuba Nežič, tajnika v ministrstvu zunanjih del.

Mesarske obrate je v zmislu odredbe ministrstva za trgovino in industrijo z dne 24. nov. t. l. smatrati za obrtne obrate.

Naznanila trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. Pojasnila in natančne naslove daje brezplačno, toda brez vsake obveznosti, zbornična pisarna, kjer so interesentom vprašanja in ponudbe tudi na vpogled. Pri vprašanjih za pojasnila je treba navesti tudi številko, s katero so ponudbe ali vprašanja označena v pričujoči objavi. 9277. Informacijsko pisarno v Beyrouthu je ustanovila neka trdka. 9085. Poročilo o trgovskih razmerah v Smirni je interesentom v zbornični pisarni na vpogled. 9520. Nabava oljkega olja v Dalmaciji. Po poročilu, došlem trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, je letošnja oljkina letina v makarskem in dubrovniškem okraju dobro uspela ter je letos dobiti v teh krajih izdatne množine oljkega olja. Poleg olja je dobiti tudi precejšnje množine oljkinih tropin, ki vsebujejo 12—14% olja in se dajo ekstrahirati. Za podrobne informacije se interesenti lahko obrnejo na »Uljarstvu zadrugu« u Igranima (Makarsko, Primorje). 9022. Seznam največjih angleških tovarn vseh strok predvsem predilnic je interesentom v zbornični pisarni na vpogled.

Slov. trg. društvo »Merkur« priredi v ponedeljek 17. januarja 1921 v dvorani Mestnega doma ob 7. uri zvečer predavanje o Siamu in vzhodnoazijskih deželah. Predaval bo gosp. inženier Ferdo Lupša, ki je proučeval kot siamski državni svetnik skoro petnajst let vzhodnoazijske razmere. Predavanje bo ilustrirano s skriptičnimi slikami. Vstop prost. Gg. člane, trgovce, industrijce in vse dotične, ki se zanimajo za tamkajšnje trgovske razmere, opozarjamo že danes na to zanimivo predavanje.

Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani naznanja svojim p. n. članom, da se vrši v četrtek, dne 13. januarja 1921 v sejni dvorani mestnega magistrata ob 8. uri zvečer izvanredni občni zbor. Na dnevnem redu so sledeče točke: 1. prememba pravil in 2. raznoterosti. Gg. člane prosimo, da se občnega zbora mnogoštevilno udeležijo.

Vsem trgovcem in obrtnikom v Sloveniji. »Obrtniški koledar« za leto 1921 je razposlan. Ako bi ga kdo pomotoma ne bil prejel, naj reklamira zanj pri upravnistvu »Obrtvega Vestnika« v Ljubljani (E. Francetti, Dunajska cesta). — Koledarju je sprotaj položena položnica v svrhu vplačila zneska K 20.— s poštnino vred. — Tisti, ki koledarja ne bi hoteli obdržati niti plačati — takih, upam, bo malo — naj ga vrnejo najkasneje do 3. jan. 1921., da bo še mogoče razpečati ga drugje. Po preteku tega roka upravnistvo ne bo več priznalo vračil. Gori omenjeni znesek naj blagovolijo odjemalci takoj nakazati, ker se potrebuje denar za pokritje stroškov.

Tržna poročila.

Cena kovaškemu premogu. Deželna vlada je v seji dne 17. nov. določila ceno za premog iz premogovnika v Stranichah na 650 K za tono.

Cena krompirja. V Ljubljani se prodaja krompir na debelo po ceni K 190 za kg. Izbran krompir za krmo pa se prada po 80 vin. kila.

Zrnje in moka.

Osjek. Ker je tovarni promet radi stavke rudarjev začasno ustavljen, se je trgovina omejila na lokalno. Pšenica notira čez K 1000, moka 0 K 1550,

moka za kuhanje K 1450, moka za kruh K 1320 do 1350. Nova koruza K 370 do 380.

Vinkovci. Ker je promet ustavljen, blaga na trgu ni, zato ni pravih direktiv glede cen.

Indija. Pšenica notira K 1000 do 1020, nova koruza K 370 do 390. Promet slab.

Požega. Pšenica K 1000 do 1020.

Brečno in veselo Novo leto

želi „Društvo jugoslovanskih trgovskih visokošolcev“, Wien.

Izšel je

137 1

Veliki trgovski koledar za leto 1921

s sledečo vsebino:

1. Koledarski del za pravoslavne, katolike, mohamedance, protestante in žide. 2. Naša industrija. Pregled industrije v naši državi. 3. Zunanjo trgovino naše kraljevine. 4. Železniški promet. Vsi trgovskemu in potniškemu svetu potrebni podatki o železniškem prometu. Brodarstvo, pošta, telegraf, telefon. 5. Taksna tarifa. 6. Trgovske, obrtne in industrijske zbornice. 7. Pravilnik trgovskih agencij v inozemstvu. Seznam agencij v inozemstvu. 8. Svetovni denarni sistem. 9. Srečke Rdečega križa. Pregled vseh žrebanj za leto 1921. 10. Trgovsko privatno, strokovno šolstvo. 11. Carinjenje poštnih paketov. 12. Pregled poljedelskega stanja naše zemlje. 13. Navodila za dolžnike uprave fondov. 14. Prava in dolžnosti državljanov. 15. Gospodarski svet. 16. Narodna banka kraljevine SHS. 17. Pregled svetovnih mer. 18. Trgovska žurnalistika itd., itd. — Oglasni del, ki ima 113 strani.

Cena koledarju 10 din. (40 kron).

Nabiralci naročil dobe, ako vpošljejo denar ali naroče proti doplačilu 30% rabata. Naročnino sprejema:

Administracija Velikega trgovskega koledarja (Uredništvo Trgovinskega Glasnika, Beograd, Knez Mihajlova 19).

Etagere za kuhinjo

elegantne garniture z napisi.

Prima in eksportno 134-2

kuhinjsko posodo (čehosl. izdelki)

priporoča na debelo po tovarniški ceni

veletrgovina z železnino

Ivo Andraschitz, Maribor.

Slivovka

domača, 46/50°

tropinovec

nad 50°

226, 3-3

priporoča na debelo in na drobno

O. Sturm

Ljubljana, Marijin trg 1.

Desetinske tehnične, štedilniške, vratca za peči in dimnike

izdeluje in priporoča 136, 3-2

I. Malenšek

ključavničarstvo - Boh. Bistrica, Gor.

Razširjajte Trgovski list!

    	Največja organizacija železninske stroke v Jugoslaviji	Veletrgovina z železnino D. Rakusch, Celje (Obstoj tvrdke 120 let.)	Ima vedno v zalogi vse potrebščine za stavbeno obrt, rokodelstvo, gospodinjstvo, poljedelstvo, industrijo.	
--	---	---	---	--

Specerijska in deli-
katesna trgovina na
debelo

T. Mencinger

Ljubljana

Resljeva cesta št. 3. — Sv.
Petra cesta št. 35.

Zaloga: vin, salam,
likerjev, mineralnih
vod.

13, 20—20

KNJIGARNA, TRGOVINA UMETNIN IN MUZIKALIJ
Goričar & Leskovšek, Celje
KRALJA PETRA CESTA 7. -PREŠERNOVA UL. 2.

Trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem, založna knjigarna, prodaja
šolskih knjig in igralnih kart. Lastna zaloga vseh tiskovin za urade in pisarne,
vsakovrstnih razglednic, ljudskošolskih zvezkov, risank in risalnih skladov. —

Molitveniki, koledarji, papirnate vreče, nagrobni venci in traki. 4, 10—10
Na debelo. Poštno-čkovni rač. 10716 — Telefon 60 Na drobno.

LENASI & GERKMAN
Ljubljana

Stritarjeva ul. 4 — Lingarjeva ul. 2

Trgovina s suknenim, modnim
in manufakturnim blagom.

Na debelo. 61, 20—20 Na drobno.

**Tovarna kemičnih
izdelkov v Hrastniku**

ponuja:

žvepleno kislino, solno kislino, kristalno
sodo, grenko sol, Glauberjevo sol, ka-
lijev soliter, pralni prašek, umetno gno-
jilo (Superfosfat), rdeče barve, zeleno
galico. — Nanovo vpeljane specialitete:
raznovrstne tinte v kakovosti prvih
nemških znamk, modrilna esenca, mo-
drilni prašek, modrilne kocke in mo-
drilne kroglice. 101, 5—5

Posteljne vložke

z mrežo iz jeklene pobakrene žice,
izdelek domače tovarne, ima v zalogi
zastopnica, tvrdka

Zalta & Žilič

Ljubljana, Gosposvetska cesta.

Vodovodne in plinske cevi
v premeru po 4/4 in 5/4 cale, oddaja mnogo
pod dnevno ceno tvrdka 128 3-3

J. Razboršek, Šmartno p. Litiji.

Anton Erker

Stomškova ulica 11 Ljubljana Resljeva cesta 20

Največja zaloga

cigaretnega papirja in stročnic, pisem-
skega papirja, črnila, rdečila, kreme za
čevlje, čevljarske smole, apreture za
usnje, olja za šivalne stroje, toaletnega
mila ter drugega blaga. — Na debelo!
113, 10—8

Veletrgovina s specerijo in deželnimi
ter gozdnimi pridelki
ANT. KOLENC, CELJE
Kralja Petra cesta št. 22.
46, 20—15

VELETRGOVINA

Gregorc & Verlič, Ljubljana

Cesta na Gorenjsko železnico št. 7

priporoča

raznovrstno žganje, kakor
slivovko, rum, brinjevec in
konjak. — Vedno velika za-
loga kolonijalnega in špece-
rijskega blaga.

== Konkurenčne cene. ==

Telefon interurb. štev. 246.

Zahtevajte cenike!

71, 10—10

Šampanjske kleti

Franc Čuček & Cie., Ptuj

prej W. Hintze

priporoča „Imperial“ in „Elite-Sect“.

Brzjavni naslov: Čučekcie, Ptuj.

94, 5—5

Manufakturna trgovina
na drobno in debelo

J. KOSTEVC

Ljubljana, Sv. Petra c. 4

priporoča veliko zalogo manufak-
turnega blaga po znižanih cenah

preproge

srbske domače

ročne industrije

po ugodni ceni. V zalogi so še velikosti
45-45, 43/110, 64/136, 67/194, 102/158,
134/134, 136/204, 170/246, 210/274,
235/300, 272/304. 19, 11—11

PRVI MESTNI MLIN V CELJU

PRIPOROČA

43 a, 10—9

VSAKOVRSNE MLEVSKE IZDELKE

V ZNANO NAJBOLJŠI KAKOVOSTI. -- DNEVNA DELAZMOŽNOST 80.000 kg.

BALKAN

delniška družba za mednarodne Transporte.

Brzojavni naslov: Spedbalkan.

6, 52—22

Ljubljana, Maribor, Beograd, Zagreb, Trst, Wien.

Špedicija vseh vrst. Sprejemanje blaga v skladišča. Zavarovanja in zavarovanja. Mednarodni prevozi. Selitve s patent. pohištenimi vozovi na vse strani. Prvo ljubljansko javno skladišče spojeno s tiro južne železnice. - - Carinska agentura javnih skladišč.

== Največje domače špedicijsko podjetje v Jugoslaviji. ==

Vsem trgovskim tvrdkam,
družbam in korporacijam
se priporoča za vse vrste
tiskovin

TISKARNA „SAVA“

— v Kranju. —

86, 15—14

67, 50—19

A. & E. SKABERNE
LJUBLJANA, MESTNI TRG ST. 10.

Uvoz in prodaja vsako-
vrstnega inozemskega
manufakturnega blaga
in pletenin.

Na debelo in drobno.

Ant. Krisper

Coloniale
Ljubljana.

55, 52—22

Na debelo!

Na drobno!

Veletrgovina z železnino
Breznik & Fritsch

Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 1

priporoča svojo izredno bo-
gato zalogo različnega želez-
nega blaga po nizkih cenah!

Točna in solidna postrežba!

Na debelo!

89, 20—8

Na drobno!

Društvo lesnih trgovcev
dravske doline

v Mariboru

Aleksandrova cesta št. 45

kupuje in prodaja

rezani in tesani les

v vsaki množini po dnevnih

cenah. 23, 52—21

17, 24—21

Fr. Stupica, Ljubljana

Gospodarska cesta 1

priporoča svojo zalogo

železnine, poljedelskih

strojev in železnih

blagajn na debelo.

Jadranska montanska
družba, d. z o. z. Ljubljana

Zvonarska ulica 5 (S).

Telefon 9. - Brzojavi „Montana“

Import.

Eksport.

Prodajamo in kupujemo na debelo:

Vse vrste

kovin, rudnin

in kemikalij ter vse

industrijske izdelke, spa-

dajoče v rudarsko, fužinarsko in

kemijsko stroko. 65, 26—21

Priporoča se veletrgovina

Fran Derenda, Ljubljana

165, 20—12

Emonska cesta 8.

Brzojavi: Derenda Ljubljana. — — Telefon interurban št. 313.

Podružnica: PUNAJ II., Obere Donaustrasse št. 105.

Zastopstva: ZAGREB, ZEMUN, SARAJEVO.

Glavna zastopstva svetovnih čehoslovaških tovarov.

Sukno, hlačevina, podloga. - En gros.

Konfekcija

v bogati izberi, od najfinejšega do
najpreprostejšega kroja in izdelave.

Anton Tonejc in drug

Maribor, Jugoslavija

trgovina s kolonijalnim,
špecerijskim blagom in
deželnimi prideški na debelo.

Brzojavi: Tonejc Maribor. — Telefon št. 68. — Čekovni račun št. 11.668.

Tekoči račun pri Ljubljanski kreditni banki v Mariboru.

UVOZ.

IZVOZ.

IZVOZ J A J C.

**Veletrgovina manu-
fakturnega blaga**

Hedžet & Koritnik

Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 4.

Telefon interurban št. 75.

11, 50—22

Dobliva ponajveč iz An-
glije v velikih množinah
raznovrstno volneno,
modno in perilno blago.

Oprava za pisarne

registrature, pisalne mize, fotelji
v lepi izbiri.

Vabimo na ogled!

8, 20-17

Na debelo. Na drobno.

Leopold Pevalek

Ljubljana - Židovska ulica 4.

Trgovina s papirjem. Šolske
potrebnosti. - Razglednice.
106, 52-13

Na debelo. Na drobno.

Tvornica olja

sastoječa od 1 hidraulične preše, 1 hidraulične
pumpe, 1 dvostrukog valka, 1 stroj za mje-
siti, 1 stroja za sušenje koščic, 2 kotla za
prženje, 3 kompletna dizala (Aufzug) te oko
16 metara transmisije zajeno s remenicami
(Riemenscheibe) i ležajima (Lager) raznih
dimenzija. — Jeftino za prodati. — Upiti:

„Tvornica olja - Varaždin“.

127, 3-3

Semena za preprodajalce
priporoča

SEVER & KOMP.

LJUBLJANA.

Kupujemo deteljno, repno,
korenjevo in travno seme,
suhe gobe ter vse v našo
stroko spadajoče predmete.

14, 20-20

Na debelo.

Fr. Zebal

Rudnik—Ljubljana

Dolenjska cesta.

Telefon interurban št. 430.

Priporočam po najnižjih cenah:

SLADKOR v kockah in kristal.
RIŽ, SOL, MILO, SVEČE,
PETROLEJ beli, VŽIGALICE
itd. itd.

□ □

Kupujem po najvišjih dnevnih
cenah in v vsaki množini

fižol. Zahtevajte ponudbe!

82, 15-15

Underwood

najboljši ameriški pisalni stroj
sedanjosti.

Opalograph

razmnoževalni aparat,

razmnožuje strojno in ročno pisavo potom neizbrljive steklene plošče.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: 15, 20-19

The Rex Co. Ljubljana, Gradišče 10.

Moderno urejena popravilnica vseh pisalnih strojev.

Združene veletrgovine v Celju

A. Kolenc, Elsbacher, Cvenkel in Ravnikar
priporočajo po znižanih cenah: slanino,
svinjsko mast, bučno olje, jedilno olje,
mazilno olje, kuruzne in pšenične mlev-
ske izdelke, oves, kavo in milo Zlatorog.

Telefon št. 135. Brzjavni: Zito.

5 a, 25-11

Karbidne gorilce

na debelo in drobno priporoča po tovarni ceni

A. Suchy, Kranj

Zastopniki se iščejo. 133, 3-3

=====

M. TREBAR

Ljubljana, Sv. Petra c. 6.

IVAN JELAČIN

Ljubljana

veletrgovina

s špecerijskim in

kolonijalnim

blagom.

Točna in solidna

postrežba!

2, 50-21

J. KOPAČ, svečarna

Ljubljana, Celovška cesta 90.

Priporoča voščene sveče, zvitke,
sveče za bišno rabo in kadilo.

Kupuje 60, 20-18

čebelni vosek, suhe satine, kap-
ljine po najvišji dnevni ceni.

Fr. Brumat

Ljubljana

Mestni trg št. 25, i. nadstr.

Manufaktura in tkanine.

!!! Konkurenčne cene. !!!

118 52-7

Zahtevajte povsod

ILIRIJA

kremo za čevlje

dalje Ilirija čistilo in čistilni pra-
šek za kovine, parketno voščilo,
lak za usnje, vazel in kolomaz

iz domače tovarne kemičnih izdelkov

Golob & Ko.

Ljubljana--Vič.

Cena in kvaliteta povsem konkurenčna.

102, 20-8

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Interesna skupnost s Hrvatsko eskomptno
banko in Srbsko banko v Zagrebu.

Kapital 20,000.000 K. — Rezerve okrog 6,000.000 K.

Izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje.

Sprejema: vloge na knjižice in na tekoči
račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja: devize, valute, efekte itd.

Eskontira: menice, terjatve, fakture.

Daje: kredite in predujme na blago, efekte itd.

Izdaja: akreditive na vsa tu- in inozemska
mesta.

Pospešuje: trgovino, industrijo ter uvoz in
izvoz.

Brzjavni naslov: Eskomptna. Interurb. tel. št. 146.

50, 20-16

KARBID

in krasne karbidne
namizne in
rudokopne svetiljke
po tovarniški ceni v
glavni zalogi

Ivo Andraschitz

Maribor

Vodnikov trg 4.

132, 3-3